

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“

виписує: в Австрії:

на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тиждень 6 до-
ларів або 12 рублів; з висылкою
по суботі 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі числа по 10 сотників.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирви ми очи і душу ми вирви: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо русне ми серце і віра руска“. — 3 Русланових пошлєв М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II.
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в пасса-
жі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на
попередню засторуку.

Рекламації лише неопечатані
є вільні від порта. — Оповідки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надсіль-
нім“ 40 сот. Подяки і приватні
дonesення по 30 сот. від стрічки

Православє на Буковині.

Суперечки Русинів і Волохів на Букови-
ні на полі церковнім давнійші, ніж інші на
ціоноані питання обох сих народів. Уже 1849
року Волохи переконували Русинів словом
„волоска віра“, що они є Волохами також
національно, хоч по волоски не вміють гово-
рити. (Назви такі, як н. пр. волоска церква у
Львові, „волоский“ бік Черемоша в проти-
внєстві до „ляцького“, галицького боку, свід-
чать, що в тім старім слові волоски й
треба шукати поняття давньої території разом
з її прикметами, отже і з православною цер-
квою).

Волохи уживали сего слова для своєї
політики так, як Поляки уживають досі сло-
ва „польська релігія“, або москвофіли слова
„руський-руський“, для перетягання наших лю-
дей на свій бік. І вже 1849 р. наша львівська
„Зоря галицка“ брала в оборону буковинь-
ських православних Русинів перед волоскою
ненаситністю, вказуючи цілком справедливо
на те, що поняття релігія і національність
не завжди покривають ся.

Православним єпископом у Чернівцях
був тоді Євген Гакман, чоловік дбайливий про
добро своєї дієцезії, що любив велич (доки-
зом чого правдиво королівська резиденція,
яку собі виставив, і катедра в Чернівцях),
але як видно по його поступках, національно
несвідомий і навіть уступчивий в користь
Волохів. За весь час свого панування на вла-
дичім престолі (а панував він 30 і кілька літ,
до 1873 р.), він, що правда, досить часто во-
ював з Волохами, бо як австрійський патріот
не годив ся на волоску іреденту і на злуку
буковинської дієцезії із семігородською та
притім хотів сам стати митрополитом (се й
осягнув він), однак Русинам поміг він мало,
не вмів собі добирати людей, обставив себе
москвофілами, а ті тільки припізнали націо-
нальний розвиток Русинів і знеславили его в
очах правительств.

Перед півстотню літ і довгі літа пізній-
ше пригноблені, головню задля своєї власної
темноти, буковинські православні Русини до-
сить часто добачували причину свого тяжко-
го положення в уніятській пропаганді. Було то-
ді на Буковині зовсім невеличке число гр.-
кат. парохій, котрі переважно були так убого
вивіновані, що особисто для парохів могли
бути хіба місцем кар, колиб не почуте обо-
в'язку у них — отже та жменя наших свя-
щенників лякала православних — очевидно
хіба тим, що ревнійше дбала про свою па-
ству, — і ми в давніх часописях находимо
багато тупоумного нарікання на пропаганду,
якої дійсно не було. Пізнійше латинники на-
бучували на Буковині багато своїх костелів,
у Чернівцях осіли навіть Єзуїти з бородатим
ігуменом, аби не ріжнив ся від православних
священників, виставили величаву святиню —
все те уже православних так не боліло, як
убогі гр.-кат. парохі на Буковині. Православ-
ні інтелігентні Русини, звичайно москвофіли,
православні і уніяти, довгі літа перечили ся
з причини релігії, викидали себе навіть з то-
варств, тимчасом головне лихо народне ле-
жало в малій або й ніякій свідомості як
давніх провідників, так і народу.

Тимчасом Волохи по смерті Гакмана
захопили управу православної церкви зовсім
у свої руки. По короткім правліню двох сла-
босилих митрополитів, Бенделі і Блажевича,
засів на владичім престолі (до 1895 р.) ру-
ський ренегат, що звав ся перше Мельник, а
потім прозвав себе Морар (се значить по во-
лоски мельник), — тип чоловіка з залізною

рукою, якого би ми може величали, колиб
він був наш, а так мусимо тяжко нарікати
на него, бо дуже шкодив буковинським Руси-
нам. У него не було пастирського благоу-
міння, тільки завзятість і загорілість, якої і
зрозуміти не можна у сего на скору руку (за
3 дні) зліпленого монаха з аскетичним, ви-
зантийським лицем. Русках священників поза-
кидав у гори та в найгірші парохії, на бого-
словє записувало ся чим раз менше Руси-
нів, вкінці й зовсім не записували ся. — Во-
лохи запанували у церкві всевладно. Коли н.
пр. хоронили 1884 р. відомого з деяких пи-
сань Григорія Воробкевича (Наума Шрама),
на похороні не було чути ні одного славян-
ського або руского слова — все відбуло ся
по волоски.

За часів Мораря, перед якими 25 літами,
склала ся, правда, пригода, що значна части-
на села Раранче перейшла на гр.-кат обряд,
але се було наслідком місцевих обставин, не
пропаганди, бо гр.-кат. Церква на Буковині
ніколи не була „воюючою“, хоч то нераз бу-
ло би Русинам, як народова, принесло ко-
ристь. На руских селах сиділи волоскі свя-
щенники, коли не явні вороги того народу,
для котрого правила волоскі служби Божі, то
зовсім байдужі до его долі, які й говорити
не вміли по руски. В таких обставинах гр.-
кат. священник в Раранчу, зі своїми зрозумі-
лими проповідями і взагалі „свій“ чоловік,
очевидно відбивав дуже від волоских „дом-
нулів парінте“ (панотців). Не треба було й
пропаганди. А відомі річ, що з політичних
причин гр.-кат. діячі на Буковині, як проф.
Стоцький, навіть спіянали ширене „унії“, щоб
не робити у краю колоту.

По смерті Мораря прийшов більше бла-
гий митрополит Чуперкович. Тільки за него
буковинські Русини почали здобувати деякі
місця в прав. консисторії. Се був Волох з
роду і через те не такий завзятий, як зви-
чайно ренегати. Але по нім прийшов знову
ренегат, Василь (Володимир) Репта, син дяка
з Банилова, в гімназії це наш чоловік, що
1864 р. збирав гроші на поминальне богослу-
женє за Шевченка і тільки на теології вив-
чив ся по волоски — сам собою дуже глад-
кий і симпатичний чоловік, тепер ще й ав-
стрійський Ексцеленція, не ласий на „Залу-
ча“, однак вихований на волоского патриота
і як такий очевидно не дуже уступчивий для
Русинів, хіба що мусить уступити.

За его часів зросло число руских кон-
систорських радників, парохів і богословів —
все не з доброї волі владиків і Волохів, тіль-
ко тому, що настали інші часи. Дійшло вже
навіть так далеко, що Волохи погодили ся з
думкою поділу дієцезії і консисторії на ру-
ську і волоску — річ, про яку ще перед кіль-
канайцять літами нікому не снило ся. Сі но-
ві часи очевидно не припадають до впади
волоским патриотам і они борють ся завзято
за всяку посаду, аби лише не допустити туди
Русина.

Недавно помер генеральний вікарій, ар-
хімандрит Калінеску (ренегат Русин, з роду
Калиновський). На місце его має всякі вигля-
ди прийти архімандрит Русин Манастирський,
чоловік, що тримає ся здалека від руского
життя, але Русинів не відрікає ся, навіть ча-
сом пише поезії до „православного“ буков.
календаря (давнійше видав також одну чи
дві рускі брошури для народу). Отже Волохи
лякають ся, що о. Манастирський, ставши ге-
неральним вікарієм, міг би з часом стати і
митрополитом, — гадка, яка їх просто виво-
дить з рівноваги. Вся волоска традиція діста-
ла би по лобі.

Щоб не допустити до такого „страшно-

го“ нечуваного нещастя, Волохи скликали
на 26. мін. місяця велике віче в Чернівцях з
промовами, протестами, телеграмами до ціса-
ря і престолонаслідника, депутаціями ітп.
Цікаве було се віче тим, що Волохи теоре-
тично годять ся вже на поділ дієцезії, на
діліж навіть оден генеральний вікарій Русин
їм не до вподоби. Бук. прав Русини відпові-
дають на те цілком справедливо, що поділ
дієцезії — се ще далека справа, котру Бог
знає коли полагодять власті, а тимчасом чо-
му би не міг бути заступником владиків-Во-
лоха руский архімандрит?

Як ся справа скінчить ся, трудно вгада-
ти, але треба собі бажати, щоби Русини по-
бідили і щоби на всіх впливових становищах
православної церкви на Буковині були наші і
розумні люди, не москвофіли, бо того вима-
гає наш галицький інтерес. Уявм собі з одно-
го боку православну пропаганду на заході Га-
лицьки, де она вже й є, з другого боку не-
хай би так православє на Буковині, об межу
з Галичиною, схотіло покинути свою лєтар-
гію (бо оно мимо великого галасу дуже ане
мічне) і зачало „воювати“, ми в Галичині
попали би в два огні і може мусили би жа-
лувати, що гр.-кат. Церква на Буковині не
знала скористати з давніших часів на свою
користь і була така терпима.

Але даєм від того, щоби сятати, по чу-
жу власність, але мусимо оглядати ся, як де
складають ся обставини в нашім єусідстві
і чи то не відібє ся на нашій шкірі — і через
те повинні все знати.

Москвофіли і схизма.

Відповідь „каволічеським“
Іереямъ з „Церковного
Востока“.

Дня 22. січня с. р. відбуло ся у Львові
„III. общое собраніе Общ. им. св. І. Златоу-
стаго“⁽¹⁾. На тім „собранію“ мав о. др. Доро-
жинський реферат про „Пропаганду т. зв. (1)²
православія въ галицкой церковной провин-
ціи“. Реферат виголошений „язычем“ мусів,
розуміє ся, мати за тему „политиканство“
спеціально „українцевъ“. Се „собраніє“ мо-
жна сьміло назвати антивасилинським, бо
хто лиш з „доблестних“ учасників дірвав ся
до слова, то мусів переїхати ся по Василя-
нах (пр. оо. А. Кучма, Л. Боднарчук, др. До-
рожинський, Дм. Яцев, І. Станчак і др.).

Особливе „впечатлініє“ зробив на уча-
сниках „собранія“ саме реферат д-ра Доро-
жинського, де він „устреми ся аки левъ“ на
Видавництво оо. Василиян а з окрема на
„Місіонаря“ (1912. ч. I), з котрого наводить
оден цілий уступ „въ подлинномъ видѣ“:

Сей уступ „Місіонаря“ звучить ось так:
„Як ми маємо перед собою москвофіла,
то вже маємо і схизму. Бо москвофіл а
схизматик є тепер одно і те саме. І се вла-
сне є дуже сумне і застрашаче, бо мо-
сквофілами є переважно самі священники,
котрі називають себе „твердими“. Та ніби
в чім они „тверді“? Чи може в любові до
русского народу? Де там! Они такі мягонь-
кі аж страх! Як задзвонить „рубель“, то
они аж розливають ся і запродають русь-
кий нарід Москалеви. Чи може они тверді
в вірі католицькій? І то ні! Они ще м'якші
в вірі, як в патриотизмі.“

„Хто тепер в Галичині розширює впрост
схизматичкі газети і книжки? Москво-
фільські священники! Они ви-
сьмівають католицьку Церкву,
Святійшого Отця, католицькі

набоженства, католицьких Е-
пископів, Пресвяте Серце І-
сусове, св. Йосафата і т. д. Чиж
проте може в вірі католи. є москвофіли „твер-
дими“? Ні! А в чімже они тверді? Они є
тверді в карку, котрого не хотять зігнути,
ані перед наукою Ісуса Христа, ані католиць-
кої Церкви...“

В сім отже уступі „Місіонаря“ добачив
др. Дорожинський „клевету на собратей свя-
щенниковъ, побуренє стада проти пастирей,
подриванє у вірнихъ значенє Церкви“ і т. п.

По так „глубоко научному докладѣ“ слі-
дувала дискусія, в котрій о. Яцевъ палнує
„пламенную рѣчь“, предлагає „отнестись до
оо. Василиянъ, щоби откликали свои прямо
не понятныя инсинуаціи“⁽³⁾.

Коли так „искренно“ просять „отцы си-
нода“ було би з нашої сторони нечестно, як би
ми їм не відповіли. Цілий камінь преткнове-
нія полягає на тім, що „Місіонарь“ ідентифі-
кував москвофілів зі схизматиками, а сего
погляду о. Яцевъ et Comr. „не восхотѣша
разуміти“. Проте мусимо справу пояснити.

Ми є певні, що кождий широко-католиць-
кий священник, коли прочитав нашу статтю,
то не лиш не буде жадати відкликання наших
висказів, але і сам скаже: „москвофіл є схи-
зматиком“.

Щоби добре зрозуміти справу, треба її
брати в конкретнім виді так, як она є в дій-
сности, а не так, як хтось собі її вифанта-
зує. І проте, коли бесіда про москвофілів, то
берім їх в тім виді, в яким они є тут у нас
в Галичині а не н. пр. в Італії. Дивім ся на
москвофілів так, як они є на полі особливо
віри і католицької Церкви а не за таких, за
яких они хотять у х о д и т и. Бож певно, що
коли би ми мали діло з такими москвофіла-
ми, яких змалював на тімже собранію о. пра-
лат Бачинський, то наша дефініція була би
неправдива⁽⁴⁾. А скавав о. прлат ось таку де-
фініцію москвофілів: „Мы есьмо руссофила-
ми; то значить мы лю б ы м ь ц ѣ л у ю
Русь такъ тѣхъ, що мешкають за кордо-
номъ чи то въ глубокой Россіи, чи на Укра-
инѣ, чи въ Америкѣ, чи въ Пруссіи“⁽⁵⁾ а ста-
раньємъ нашимъ єсть, щоби
мы з ѣ д н а л и с ь ѣ ихъ для на-
шой св. католической церкви
и были знаими одно стадо Хри-
стово⁽⁶⁾.

Хоч ми не годимо ся з твердженням го-
лови общества о. пралата, що нас Русинів
„соединяє“ з мешканцями глубокої Росії
(Москалями) оден обряд і оден язык (бо
ось і сам о. прлат не вміє того „свого“ яз-
ка і лиш язичить ні ся, ні так), се однак не
давало би ще достаточної підстави до посу-
джуванн о схизму москвофілів, коли би мо-
сквофіли були справді такими невинними
„агнцями“, що ні ч о и н ш о г о не бажіють
як лиш любити цілу Русь і стреміти до зє-
динення всіх в одно стадо Христове в
католицькій вірі. Коли такими москвофілами
є о. прлат і прочі члени общества св. Зл.,
ба навіть і другі москвофіли, то річ ясна, що
до таких наш висказ в „Місіонарі“ не
відносив ся.

І хоть хибним є друге твердження о. пра-
лата, себто, що нас і Москалів лучить оден
обряд, то однак і се ще не вистарчало би
нам на те, щоб подавати в сумнів щирість
католицьких почувань москвофілів.

Москвофіли, про котрих ми писали в
„Місіонарі“ і тут пишемо, се люди зовсім

иншої душі і серця і переконань і роботи, як ті „невинні“ раби Божі, яких нам вивів на світ о. пралат Бачинський. Се люди справді крайню небезпечні для нашої католицької віри і Церкви і тому наших висказів поміщених на їх адресу в І. ч. „Місіонаря“ і не думаємо відкликати.

Оо. Дорожницький і тов. з „общества“ хіба не знають таких москвофілів або удають, що не знають, коли так дуже погнівали ся на нас за те, що ми таких москвофілів так напаяли, як нам веліла совість і любов до св. катол. Церкви. Оо. Дорожницький і тов. хотять видко знати лиш москвофілів типу о. пралата Бачинського і до них приложили вискази, поміщені в І. ч. „Місіонаря“. Хіба ви „отцы соборія“ у рака собі очий позичили, коли не видите сего, що коло вас діє, ся а крайна вже пора отворити і собі очі і нашому народови на сю підпольну роботу ворогів катол. Церкви та побачити, що крім москвофілів типу о. Бачинського є ще багато інших москвофілів з клеймом схизми на чолі.

Так є!

До сих отже послідних відносять ся наші слова в І. ч. „Місіонаря“, що „як маємо москвофіла перед собою, то вже маємо і схизму“, бо такий москвофіл а схизматик є тепер одво і те саме. І се власне є дуже сумне і застрашує, бо москвофілами (після нашої дефініції а не з типу о. пралата — Я. Ф.) є переважно самі священники, котрі називають себе „твердими“.

Як ми розуміємо сей висказ, що „москвофіл а схизматик є тепер одво і те саме“? Чи ми може кажемо, що кожда одиниця, яка попала в сіти тої фракції москвофілів, вже тим самим є формальним схизматиком, або що тяготять до формальної схизми? Ні! Недавно тому писали ми в І. ч. „Місіонаря“¹⁾, що переважна часть простих людей, хоч дала ся втягнути до москвофілської фракції, то однак не є це формально схизматиком. Протинно! Прості наші люди з тої фракції є мало що не такі як „русофіли“ о. пралата. Кажемо „мало-що“, бо се звісно, що вони „крещені“ — „прості“, „не священні“, та що до москвофілів причаляли не так по своєму „убіженні“, як радше по зовнішньому „наваженні“.

Чи однак з тої причини розрішимо їх від всякої вини? Ні! Ми думаємо, що і вони в деїх винувати. Предиє є чимало християн, що належать н. пр. до соціялістів або лібералів, а однак є віруючим католиками і проти релігії та Церкви не виступають. Чи проте вони цілком без вини? Ні! І вони винувати. Бо через свою приналежність до антицерковної і антирелігійної організації тим самим є підпарують а себе виставляють на небезпеку зістати формальними соціялістами. Таке і тут. Через саму приналежність до фракції москвофілської, котра стоїть десь під п'ятном схизми і ті прості та незрячі наші люди стають ся винними, що та фракція змагає ся і кріпшає, а самі наражають ся на небезпеку стати ся з часом і формальними відступниками від католицької Церкви.

Може в сій аргументації заперечуть нам Всесвітльйшій законоучитель paritatem? Здаєсь, що се буде тяжко. А коли так, коли наш висновок є логічною konieczністю, то чи може хто з католиків брати нам за эле, що ми остерігаємо нарід перед таким страшним небезпеченством утрати віри? Чи сміє хто з католиків осуджувати нас за се, що ми людям вказуємо, звідни загрожують їм ся небезпека?

* * *

А спитаєте може, де є тоті москвофіли ідентичні з схизмофілами? Де вони є? — Ми мали би скорше право запитати о. „председателя общества св. Злат“, де властиво є ті „русофіли“, що цілою суттю їх москвофілства має бути любов всеї Русі і змаганє зєдинити тую цілу Русь в одно стадо Христове під крилами католицької Церкви? Але говорім „не обинує ся“.

В згаданім числі „Місіонаря“ подали ми характеристику тих москвофілів, котрих змаганєм є обєдинательная ідея себ то злука з „державной Росією“, де панує „віра чистійша, твердша і ліпша“. Однак видко діло, що сеї характеристики „не восхотїша розумїти“ оо. Дорожницький, Яцев і тов. Тому повторимо єї ще раз з точнішими поясненнями.

Отже першим знаменем таких москвофілів є їх назва: „тверді“, хоч на ділі є она неімовірно податливими а той змінчивими як в почуваннях національних так і переконаннях католицьких. Се люди продаїні. За гроші продають свою рідну мову і кат. віру.

Чи, Всесвітльйшій Отцы, не чули случайно про яких отцов, що „хлопотали“ ся в „державной Росії“ о „денежній поддержці“ на „руссіиі організації и общества“? Чи не чули ви про яких там „отцов“, що вивозили чужі діти до „схизматических“ „воспиталищ“? А може бодай чули ви про „отцов“, що свої рідні діти виховують в Росії або по крайній мірі спроваджують собі „руссіиі учительниці“, щоб в їх домі вицілювали в їх „ребенков“ привязанє до „католической Церкви? А може вам відом, деякі многолітствія, суївані в католицьких церквах в честь гр. Бобрінського? Погані се душі, правда?

Отже ми остерігаємо нарід перед тими москвофілами, котрих першою чертою є фарисейство і продаїність.

Другою чертою таких москвофілів, про котрих ми писали, є се, що вони „висмівають кат. Церкву, Святійшого Отця, католицькі набоженства, католицьких Епископів і т. д. а величають російський образ, російські храми, епископів прокурорів і т. д.

Чи не читали ви, Всесвітльйшій, панеїрики в честь Саблера, Наумовича, Маркових і т. д.? А про Івана Кронштадського, про нового Серафима, про князя Михаила Черниговского і боярина его Феодора? Чи не читали ви случайно про паломництва до Почаєва, до Києва, до Сучави? Може ви читали деколи якісь там „приглашенія“ на богослуженє до схизм. церкви у Львові або про „гоненія православних“ в „конституційной Австрії“?

А про „монахін-анархистки“, про „українських“ „біскупів“ Хомишина і Ортинского, що лиш шкєду(!) и ганьбу(!) привносять нашої церкві“²⁾, про наб. до Прєсв. Серія Ісусового, про наші василиянські видавництва? А може ви читали „Иллюстрированный русский календарь на годъ простый 1910. Изданіе „Галичанина“ и „Русского Слова“?

Ет! Та бо ви нічо не читаете а хочете, щобі „Місіонарь“ за вас все читав. Читайте собі самі!

Третою чертою таких москвофілів є се, що вони „тверді в карку“ і нехотять єго зізнати перед наукою катол. Церкви. Они мають „свою“ теологію і етику і право церковне і т. д.

Чи не чули ви, отцы, про таких людцїв, що називають рішеня замойського Синоду, (апробованого in forma specialі Апостольским Престолом) відступством(!) від догматів восточної Церкви? А може ви чули про таких, що мимо закау львівського Синоду, кажуть співати в церкві на Вечірні і Утрени: „утверди, Боже, віру православную? А може ви чули, що якесь там общество, зложене з самих ієрєїв, поставило собі за програму свого поступованя таку девізу: „Мы будемъ възглядомъ Начальства (церковного) сдержаны и осмотрительны“?

Аж давно нам дуже, що маючи стількі знаменних черт, не могли оо. соборія пізнати з них таких москвофілів, (не тих „невинних“ о. пралата) про яких писав „Місіонарь“.

Отже є москвофіли, про яких ми писали, і то о дуже знаменних чертах, до котрих легко буде їх відшукати. Они є дуже численні і „згуртовані навіть в одну фракцію“. І се власне дуже сумне, що до тої фракції належить чимало і сьвященників небачних на сю обставину, що та фракція стоїть десь під клеймом... схизми!!

І до тої то фракції ми адресували слова, що „москвофіли є схизматиками“.

Оо. соборія видать лишнь кількох агєнтів схизматичних і що найбільше „русофілів“ типу о. пралата, себто людцїв невинних, що хотїли би любити цілу Русь зєдинену в катол. Церкві.

Ми однак не встїдаєм ся нашого погляду на світ і на людей та їх діла і хоч наші погляди є відмінні від членів общества св. Зол., то однак ми бачимо крім агєнтів схизматичних і „русофілів“ о. прала-

та з їх універсальною любовю до „всеї Русі“ і з їх стремленєм зєдиненя єї з катол. Церквою, ще й цілу велику фалангу москвофілів, котрим зовсім не ходить о зєдиненє всеї Русі в катол. Церкві, але протинно о відірванє від катол. Церкви тих Русинів, котрі належать з давен давна до тої кат. Церкви.

Заявляємо ще раз, що ми не кажемо на кожного поодинокого москвофіла в силу самої єго приналежності до москвофілства, що він є формальним схизматиком, бо се було би для деяких членів кривдячим, однак ми є сего свідомі, що крім формальних схизматиків є ще і другі матеріальні або иншими словами: що крім скінчених апостатів є ще цівапостати а ще инші кандидати на апостатів а ще инші подаючи себе в небезпечу апостазії. Надто знаючи, приповідку: „з яким пристаєш, таким ся стаєш“ а другу: „який пан, такий і крам“, мусимо судити о якісь партії не з єї членів незрілих і несвідомих або напів свідомих, але з членів проводарів, що надають тон і напрям цілому товариству.

Видячи отже, що днесь тон і напрям в москвофілській фракції є вже то явно, вже то (і се найчастїше) скрито звернений до московского православья, ми мусимо осудити тую фракцію, яко таку, підозрілою о схизму а послїдовно уважати всяку приналежність до неї яко небезпечну, недозволену і неморальну.

Хоч проте о всіх членах тої москвофілської фракції (говорячи in individuo) не кажемо, що Х, У, або Z є схизматиком (се сам Бог — серцевідець знає), однак про кожного кажемо, що належачи днесь до москвофілської громади такої, якою она є, а не за яку хоче єї дехто мати, сповняє річ небезпечну для св. віри, недозволену для католика, неморальну для вірного сина катол. Церкви.

Говорячи ж загално о нинїшнім москвофілстві, думаємо, що заключаємо логічно і стисло, коли кажемо: „маєш днесь москвофіла, то маєш вже і схизму, бо тепер москвофіл а схизматик є одво і те саме“. Кажемо, що се заключенє є логічне, бо в загалнім твердженю ми не є обовязані специфікувати всіх поодиноких степенів москвофілства, але вільно нам скваліфікувати громаду на підставі її головного виду. З другої сторони — додаючи москвофілови в загалі загалний присудок „схизматик“, не висказуємо це тим самим формальної і скінченої апостазії від катол. віри, але п'ятаємо схизмою навіть саме добровільне небезпеченство зараженя схизмою через приналежність до такої громади зовсім аналогічно, яке коли говоримо: „маєш соціяліста, то маєш вже і ворога св. Церкви“.

Справді ми не видимо, що сїй наші аргументації можна би логічно закінчити.

Ми розуміємо се добре, що наш погляд висловлений в „Місіонарі“ мусить дуже болісно вразити неодного, що попав ся в ряди теперішних москвофілів. Та через те правда не переставє бути правдою.

Нинїшнє москвофілство се зовсім не те саме, що було ще літ тому 10 чи навіть 5 взад. Тимто нам і ясно, що люди навиклі глядіти на москвофілство очима з перед десяти літ, обурюють ся на наш погляд. Але дарма!

Є люди, що фізично зістарївши ся, не вміють вже сучасних подій оцінювати инакше, як оцінювали ще колись свої давні спостереженя, а є такі, що це не постарїли ся фізично, але в деяких поглядах на сучасність волять бути консерватистами, хоч би і видїли, що такий їх погляд веде до погубних наслідків. Хоч проте нинїшнє москвофілство дає нам найясніші докази, до чого оно йде і до чого веде, то однак є люди, що волять на се все мати слїпі очі, а сю свою слїпоту оправдують поглядом на москвофілство з перед 10 літ, або москвофілством виантазованим на лад того, яке нічо иншого не бажав, як лиш любити всю Русь та зєдиняти єї з катол. Церквою!

Берім річи конкретнї! Дивім ся на факти! А факти говорять, що ціла москвофілська фракція, згуртована около своїх центрів як: „Прик. Русь“, „Голосу народа“, а не менше як і коло „Галичанина“ і „Русского Слова“ і всяких инших общества і „изданій“ навіяна зовсім

схизматичним духом ріжної краси — і не вміє чи не хоче sentire cum cath. Ecclesia. Чи перед таким лихом не треба остерігати вірних?

А тепер ще слово о. др. Дорожницькому. О. Дорожницький називавє статью „Місіонаря“ „низкими клеветами на собратей священников“ і „обдурюванєм стада против пастырей“³⁾. На се єму така відповідь:

Ми доказали фактами правдивість нашого твердженя. Сї факти є списані в публичній пресі, котрі може о. Дорожницький переглянути. А деякі факти описав сам о. Дорожницький в „Церк. Вост.“ стор. 87. А звідси го чий стороні клевета?

„Издатель „Місіонаря“ підбурюють стадо против пастырей“ — закидав о. Дорож. Або се правда? Ми зовсім ані не „підбурюємо“, ані проти „пастырей“, але ми остерігаємо стадо Хр. перед наємниками, що то не лиш „видить волка грядуща и обгаєт“ але „видить волка грядуща“ і продає єму „овцы и не радить о овцах, яко наемникъ єсть“. Чи вивожене дітий католицьких до схизматичних воспиталищ не є то продаванє овець вовкови?

„Провинились чимъ священники русско-народной партіи — каже о. Дорож. — „такъ законъ евангельскій позволяє употребити братного упомнєня“.

Згода! Колиж бо їх вже нераз упоминали! А посланія всіх трех Владик — то не упомнєно? Я ще більше скажу. Се не лиш упомнєно — се голоє Церкви! А чи „руссіиі священники“ послушали Церкви? Правда, що ні? А що каже на тім самім місці „законъ евангельскій“ про таких непослушних? Кажє такє: „Аще же и церковь прєслущаетъ, буди тебѣ якоже язычникъ и мытарь (Мт. 18, 17). Чи „язычникъ и мытарь“ ліпше від „схизматика“?

І се нехай на разі вистанє для доказу, що погляд „Місіонаря“ в справі схизми логічний і що закид клевети звертає ся не проти „Місіонаря“.

Львів, 11. цєв. 1912 р.

Яким Феуак ЧСВВ.

редактор „Місіонаря“.

¹⁾ Се „общество“ засновали, як відомо москвофіли проти „Тов. св. Апост. Павла“ — (Ц. В. ч. II. ст. 79. 1912 р.).

²⁾ Москвофіли дуже не люблять називати „вещей“ по імені і тому слово „схизма“ є у них „запрещенное цензурою“ а заступленє дуже „медоточивим“ висказом: т. зв. православіє, щобі мовляв не уразити „Державной Росії“.

³⁾ Шкода, що не затребувал єсылки „ієзуито-базиліянъ“ в Сибір..

⁴⁾ Інша річ, що ми в означенє москвофілів о. пралатом не віримо, бо сам Церк. Вост. показує щось зовсім инакше, себто стверджує лишє те, що ми сказали.

⁵⁾ Шкода, що на соборію не міг бути протоієрєй Іоанъ Григорьвичъ Наумовичъ, бо був би „облєбязавъ“ о. пралата за сї слова єго, бо і Наумовичъ (як се про него написав др. Н. Глєбовичъ в „Русскомъ словѣ“ з р. 1911. ч. 35.) написав в „Слові“ подібно а іменю: „Менѣ нельзя невозможнот отказаться отъ всякой общности съ Москвой и схизмой, тому что я какъ християнинъ греческаго обряда славянинъ, связанъ съ Россією и православіємъ узами челоуѣчества, христіанства, церковного обряда, мѣсяцеслова, языка, письменности и исторіи“.

N. b. Може то за сю розвідку удостоїло ся „Русское слово“ похвали від о. Дорож., що „Р. сл.“ „подняло високо прапоръ борьбы противъ православья? (Прим. Ред. Руслаи).

⁶⁾ Церк. Вост. 912, вип. II., стор. 57. і 58.

⁷⁾ „Формальный“ не значить „проформа“ — „мнимий“, але справдєшний і дійсний.

⁸⁾ Нецастє чистє з тим „Місіонарем“, що він все щось нового мусить написати про схизму — чи там москвофілів так, як би вже і не було иншої відповідної до того газети пр. „Галичанинъ“ або „Русское слово“ або навіть і „Лемко“, котрі чейже ліпше знають „Кто ширить шизму“. (Примітка Ред. Русл.).

⁹⁾ „Русское слово“ — Львівъ 3. (16.) лютого 1912. стор. 2. Сї слова є доказом, що

НОВИНКИ.

мав рацію о. др. Дорожинський, коли „превознес“ похвалами „Русское слово“ за те, що оно „підняло високо прапор боротьби проти православ'я(?) — Гл. II, вип. „Церк. Вост.“ 1912 р. ст. 85. — Я. Ф.

¹⁰⁾ „Церк. Вост.“ вип. II, з 1912 р. ст. 90.

Просимо домагати ся „Руслан“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і привидувати нам нових передплатників в кругах своїх знайомих.

Політичний огляд.

Вільнодумна журба. „Політика вільної руки“, проголошена христ. суспільниками спра-вляє велику журбу німецьким вільнодумцям, котрі разом з соціалістами наобіцювали при останніх виборах нечуваних користей своїм виборцям, а тепер не можуть сих обіцянок додержати. Віденський „Zeit“ з нагоди порушеного в газетах питання про кончність парламентарної більшості нарікає на „непевне становище христ. суспільників“ і на їх „політику вільної руки“ і вказує на се, що „Німецько-народний Союз“ і польське коло не все будуть могли „на певно числити на христ. суспільників“. Подібні жалі виводить також N. fr. Presse, котра домагала ся від міністра-предсідника утворення німецько-чесько-польської більшості. Однак „Zeit“ сподіває ся, що христ. суспільники після виборів до віденської ради міської рішати ся на якусь виразну тактику. На се зазначає Reichspost, що політика вільної руки є також виразною тактикою та що христ. суспільники вже тепер можуть запевнити німецьких вільнодумців, що як небудь бм випали міські вибори, то христ. суспільники не змінять дотеперішньої тактики і не думають бути параваном для такої фірми, як вільнодумці.

Хорватську і південно-словянську обструкцію заповідає дальматинський деньник „Хорватська Річ“ в повеликодній сесії державної ради задля завішення конституції в Хорватії. Хорватским послам будуть помагати всі південні Слав'яни, а імовірно також чеські радикали.

Чеські христ. суспільники відбували наради підчас Великдня і обговорювали організацію свого сторонництва та політичне его становище. Порушено також підчас тих нарад справу засновин чеського консервативного сторонництва, про котре ми свого часу в „Руслані“ писали і ухвалено держати ся самостійної тактики і організації свого сторонництва.

Народно-католицьке сторонництво моравських Чехів скликавало мужів довіри на наради в Берні. Після звіту провідника сего сторонництва, відемаршалка д-ра Грубана про політичне положення в державній раді, а пос. Самаліка про народно-господарську діяльність сего сторонництва в соймі, ухвалено резолюцію, в котрій одобрено поступоване послів і висловлено домагане про потребу реформи виборчої до держ. ради на основі народної рівноправності і пропорціональності виборів.

Як бачимо, Чехи, оден з найбільше політично розвитих народів в монархії, розчарували ся вже загальним і рівним правом виборчим. Пригадуємо тут, що й віцепрезидент пос. Романчук недавно висловив погляд, що число послів в державній раді є за велике, щоби можлива була успішна законодавча робота і требаб его значно обмежити. Колиж ще до того і се взяти в рахубу, який значно менше вартний матеріал дали загальні вибори, неспосібний в переважній часті до реальної законодавчої роботи, то й не подивуємо ся, що після перших радощів починає проявляти ся тепер отворезене і домагане зміни для поправи відносин нині неможливих в держ. раді.

Президент китайської республіки а католики Юаншікай прийняв сими днями апостольського вікарія в Пекіні о. Ярліна на дуже сердечним послуханні і довідував ся живо про католицизм і число католиків в Китаю. Вкінці заявив, що під новим режимом поручена найдалше йдуча релігійна свобода і що із горожанських прав можуть користати люди всіх віроісповідань.

— **Календар.** В суботу: руско-кат.: Іпатія; римо-кат.: Юстини. — В неділю: руско-кат.: Марії; римо-кат.:

— **Цісар** уділив з своєї приватної скарбони гр.-кат. комітетови будови церкви в Орішківцях, пов. Бібрка, 200 К за помози на докінчене сеї будови.

— **Будучий престолонаслідник між Русинами** В великий вторник прибув архієпископ Карло Франц до Дрогобича. При гостинці перед містом повитало его кількатор Січовиків з прапорами і в лентях. Коли будучий престолонаслідник показав ся на чолі своєї ескадрони залунала команда „повір“, а відтак оклики „честь! слава!“. Архієпископ перевів свою ескадру в сторону кватир, а тоді удав ся на подвір'я староства, де зібрали ся представники урядів, духовенства і товариств. Архієпископ відбув „sercle“, підчас якого представив ему староста поодинокі особи. Від українських товариств і інституцій явилось відпоручництво, зложене з д-ра Ярослава Олесницького, о. А. Рудницького, селян Стефана Артемовича з Волі і другого з Ясениці сільної, обох в січових лентях і козацьких шапках. Коли староста представив депутацію, вголосив др. Я. Олесницький коротку німецьку промову, зазначаючи вразно, що українське населення Галичини і всі місцеві українські товариства витакють щиро на своїй землі представника цісарського Дому, супроти котрого все оказували і оказують вірність і преданність. На се запитав архієпископ: „Тут в сих околицях є більшість Русинів, неурядова?“ — Др. Олесницький відповів: „Східна Галичина є переважно українська, Ваша Ви-сокоство! в сїм повіті числимо наших товариств кількадесят“ — а вказуючи на обох Січовиків: — „Се суть делегати наших сільських руханкових та пожежних товариств, які витали Ващу Високість громадно на дорозі“. Архієпископ: „А так, сї в гарних лентях — уважав я на се дуже добре, дуже мене се тішить і я жалую, що це не умію по руски, однак прошу їм всім від мене щиро подякувати та заявити мое вдячність“. Подавши руку провідникови депутації, попрощав сї архієпископ привітним усміхом.

— **Повени** тривають далше. В Галичизелізний міст на Дністрі і дороговий міст далше загрожені. Між зелізничним двірцем і містом комунікація перервана. Село Дубівці ціле під водою. Староство експонує туди комісаря і піонірів. З Рогатина доносять, що минувшої ночі вода так піднесла ся на Дністрі, що 3/4 громад Мартинів старий і новий стоїть під водою. На місце вислано піонірів. В селі Долобові біля Комарна 61 селянських господарств стоїть під водою. В людях жертв нема. Заліті також громади Монастир к. Звірнця, Мости, Шушлів, Колодуби і Савків.

З Калуща доносять, що село Сівка над річкою такоїж назви залите, а Калущови грозить небезпека. В Ходорівці цілі страшний переляк. Ходорівський став, який обіймає кількатор моргів простору, виліз, зірвав греблі в Городищу і Олиновцях і заливає доохрестні села. Хати стоять в воді в висоті 1 метра.

Біля Залозець і Пеняк виступили стави, через які перепливає Серет, з берегів і наробили багато шкоди.

Найстрашніша катастрофа спричинена виливом Дністра, лучила ся в Нижнєві: 250 хат стоїть під водою.

Всі сї вісті, далеко не повні, мусять тревогою проймає жителів Галичини, тим більше, що не видно кінця зимі тай непогоді. Нині відчуваємо у Львові справдішнє зимно, а сніжна курава нагадує таки на добре грудець, або січень.

— **В справі викладів на львівському університеті.** доносить „Gazeta lwowska“, що зачнуть ся они імовірно в понеділок дня 22. с. м., а не 11. с. м., як було хибно подано.

— **Затма сонця** буде видна у Львові в сєреду дня 17. с. м. межи годиною 12:14 а 2:57 по полудні.

— **Арештоване галицького згінника в Триєсті.** Поліція в Триєсті арештувала якогось Ст. Щуровського, 25-літнього молодця, родом зі Струсова. Арештований говорить мовами: польською, рускою, російською, чеською і слабо німецькою. Подав віз, що є згінником безрог і судовим писарем (!). Арештований вже від довшого часу звертав на себе увагу органів прилюдного безпеченства своєю розтратно-

стю і скитальством по Відні, Солиногороді і Триєсті. При арештованні найдено ще 2.200 К готівки і скривавлену одєжу, з чого насуває ся підозріне, що міг він доконати якогось убийства. Поліція в Триєсті звернула ся з запитом в тій справі до львівської дирекції поліції, але та не може поки що нічого в тій справі подати.

— **Здвиг Соколів в Празі, а російське правительство.** Праска „Union“ доносить, що російське правительство уважає здвиг Соколів, який відбуде ся сего року в Празі, за політичну демонстрацію і з сєй причини заборонило російським Соколам приступити до всеславянського сокольського Союзу. Крім того російське правительство наказало російській офіцирській гімнастичній школі участі в прилюдних вправах здвигових. В такім случаю заступати будуть російсько-націю на сокольським здвигі в Празі достойно і пристойно наші галицькі Марушакі. Гарна компанія для Чехів!

— **В Шабадні і Темешварі** на Угорщині, в двох дуже близько себе положених місцевинах перебувають сими днями дві військові комісії, турецька і італійська, котрі прибули в цілі закупки коней, признач. них до воєнної служби в Триполісі. Італійці закупили досі около 500 коней, по ціні 600—800 К за одного. Турки купили поверх 1000 коней.

— **Грізна російсько-турецька задирика.** „Die Zeit“ доносить з Царгороду, що постави російського правительства зачинає розбуджувати неспокій в Царгороді. Всі признаки заповідають, що вибух задирики між Туреччиною і Росією є можливий. І так оба воєнні російські пароходи, що стоять постійно в царгородських портах до розпорядимости амбасадора, від минулого вторника стоять безнастанно під паром. Доповнили они свої припаси угля і можуть кожної хвилі виплисти на повне море. Рівночасно поручила російська адміраліція добровольній флотії, щоби сконцентрувала свої пароходи в російських портах Чорного моря і була готовою до прийняття на поміст військ. Представник товариств що належать до російської добровольної флотії, заявив в Царгороді, що не приймає ніяких зобов'язань для фрахтів, пересиланих до турецьких портів, бо на випадок війни добровольна флотія не буде відбувати подорожий на турецьких водах. Кілька турецьких суден днем і ночью ладує оружє і амуніцію, призначену для турецьких портів Чорного моря і моря Мармара. Турецькі фабрики оружя і амуніції працюють днем і ночью. Турецький міністер війни навідує сї фабрики дуже часто і приспінює роботи, щоби міг заосмотрити поодинокі відділи армії в потрібну кількість воєнного матеріалу. Туреччина готовить ся на дуже грізні події.

— **Цвітневі морози.** Сими днями в часі сильної сїгової бурі вертали з Угнова до Хлівчан Мих. Коваль і М. Купчичева. Другого дня рано найдено їх в околиці Домашова неживих — замерзлих.

— **Нещасні Марушакі.** Граф Бобрінський жалус ся в листі, написанім до льондонського „Times-y“ на Поляків в Галичині, що переслідують „російських хлопів“ і „російську“ віру. „Російське духовенство находит ся без виїмку в тюрмах, „російські“ богослужєня Поляки розганяють, а людей, особливе жєнщини і дїтїй, волочуть по сїгу (!!!) до віддалєних судів, де засуджують їх на високі кари. На случай неможливости заплати, Поляки беруть останню одєжу від „російських“ Марушаків і продають (!!!)“. Граф Бобрінський просить тому англійських публицистів, щоби приїхали до Галичини і наочно пересвідчили ся про сї переслідувания. Безличність чорносо-тєнного графа, який в порозуміню з російським правительством наслав до Галичини православних батюшок, а при помочи „вандрівного рубля“ викликав русофільську іриден-ту і православє, переходить всякі межі.

— **Нещаслива пригода в лісі.** З Жовкви доносять: Два селяни Мих. Кічма і Ів. Ярємко, оба з Мокротина, рубали сими днями дерево в лісі, що належить до громади Поляни. Підчас праці заскочила робітників ніч і они відходячи до дому, ляпили підкопаний бук. На другий день рано лісничий Роговський запровадив робітників недалеко сего бука насаджувати молодіньки, не знаючи, що бук підкопаний. Наїраз дерево упало на працюючих там робітників, пригнітаючи своїм тягаром п'ятьох, з котрих три погибли на місці, а двох інших відвезено тяжко покалічених до шпиталю в Жовкві.

— **Смерть в огні.** В селі Зарічу коло Яро-слава була від якогось часу недужа селянка

М. Плотича. Она натирала ся камфоровим спиритом, який пересякла була ціла єї одєжа. Оноді підчас такого натирання запалила на собі необережна жєнщина від горючого спириту одєжу і згоріла в огні.

— **Справленє похибки.** В дописи Впр. о. Петрівського з Америки в ч. 20. з сего року на 2. стор., в 2. стовпці, 36. стрічка з гори має бути „ся“ замість „его“. Справляємо сю печатну похибку на бажанє автора, бо она зовсім змінєє суть справи.

Оповідки.

— **Із станіславської єпархії.** О. Дм. Бахталовський, парох в Волчківцях, став іменованій деканальним духовником станіславського дек. О. Ілля Лабій, парох в Трибунівцях, став іменованій завідателем гусятинського деканату.

— **Канонічну інституцію одержали оо.:** Вол. Пасинович на пароху в Кобаках, дек. козівського, Іван Ухач на пароху в Трійці, дек. коломийського, Евст. Тєсля на пароху Королівки, дек. товмацького, Іляр. Цибик на пароху Назірної, дек. коломийського, Дан. Бахталовський, парох і декан гусятинський, на парохію Стопчатів, дек. пістинського. — **Увільнені оо.:** Вас. Глібовицький від обов'язків пароху в Жуківі, Ан. Базилевич від посади сотруди́ка в Тишківцях, Ів. Устиянович від сотруди́ництва з правом управи в Посічі і від завідательства ехсургєndo в Старім Лисці, Нєстор Дрогомирецький від посади завідателя в Путилові, Ант. Дмитраш, декан, радн. еп. Консисторії і парох в Залучу над Черемошом, від обов'язків духовника деканального, деканата снятинського, Волод. Рогужинський від завідательства парохії в Кобаках, Волод. Пасинович від обов'язків пароху в Жабю Ільця, Йос. Малицький з посади ІІІ. катедрального сотруди́. в Станіславові, Конст. Андрухович з завідательства парохії в Скалі, Ів. Пісєцький від сотруди́ництва ехсургєndo в Раківці, Ігн. Щуровський з завідательства в Русові і ехсургєndo завідательства в Будилові. — **Введені оо.:** Мих. Бурчицький яко завідатель парохії Іванків, деканата скальського, Іван Устиянович яко завідатель парохії Старий Лисєць і сотруди́ник ехсургєndo в Посічі, деканата станіславського, Зєн. Романовський яко завідатель ехсургєndo в Путилові, деканата сучавського, Володим. Рогужинський яко завідатель в Жуківі, Василь Глібовицький яко завідатель парохії в Жабю Ільця, деканата козівського, Володислав Пасинович яко парох в Кобаках, Гріг. Будзєнко яко ІІІ. сотруди́. катедр. в Станіславові, Анатоль Теодор Базилевич яко завідатель парохії в Скалі, Мих. Ганушевський яко систем. сотруди́ник з правом управи в Микуличині, Стефан Ніцович яко сотруди́ник в Раківці, Теодор Процишин яко сотруди́ник в Тишківцях, Конст. Андрухович яко завідатель в Березові вижнім, деканата пістинського, Ігн. Щуровський яко завідатель в Будилові і ехсургєndo завідатель в Русові, Алексєй Гаврилюк яко сотруди́ник в Ланчині.

— **З зелізниць.** Шлях зелізничї межи Підзамчем а Личаковом вже направлено і поїзди з головного двірця у Львові будуть правильно їздити до Волкова.

Телеграми

з дня 12. цьвітня.

Рим. (ТКБ). Сєв. Отець уділяв вчєра мно-гих послухань. Численні послуханя заповіджен-но також на нині.

Будапєшт. Угорське правительство одержало від австро-угорського амбасадора в Ватикані урядове донєсенє, що Сєв. Отець зго-див ся на основанє нового греко-катол. епископства на Угорщині. Осїдок епископства ще не є порішений. Нове епископство буде мати 127 парохій і 180.000 душ, в тім 140.000 Мадярів.

Петербург. (ТКБ). Пет. Аг. є управнена заявити, що чутки про недалеку задирку Росії в Туреччиною та про військові приготівленя Росії є безосновні.

Париж. (ТКБ). Рада міністрів затвердила бюджет на рік 1913, котрий виказує в видатках 4.665 мільонів, т. є о 167 міль. більше ніж в р. 1912. З тої надвижки буде обернєних 80 міль. на народну оборону, а 26 міль. на суспільні цілі.

Просимо відновити передплату.

Матеріали до зносин галицьких москвичів

3 Росією.

(Дальше).

А по сему симъ приглашаемъ Васъ по полученію настоящего письма немедленно приступитъ къ передачи тернопольской конторы нашему довірному Г-ну Щуровскому или кому онъ распорядится передать вмѣстѣ съ передачею конторы извольте всѣ книги, касу, документы принадлежащіе Заведенію или касающіеся его дѣл, все дѣловодство а также весь инвентарь равноже движимое и недвижимое имущество принадлежащее общему рольн. кред. Заведенію передать нашему довірному г. Щуровскому или кому онъ укажетъ. — Понеже Вы согласно письму Дирекціи отъ 30. марта 1885. г. за N-о 606 были назначени Агѣнтомъ нашимъ въ Тернополь лишь провизорично, то расчетъ Вашего жалованія должнъ бытъ сдѣланъ по 31. октября с. г. включительно. Дирекція надѣется, что всѣ дѣла конторы будутъ сдани Вами вполне и справно. — Съ почтеніемъ (L. S.) Ю. Косыѣрскій с. р. Д-ръ Павенцкій с. р.

На що послѣдувало супротивленіея до-
тычно неправильнаго устраниенія мене якъ:

Тернополь дня 24. октября 1885.

Всепочтенная Дирекціе!

Дня 23. с. м. получилъ я черезъ уполномо-
ченного Общого рольн. кред. Заведенія г. А. Щуровского письмо отъ 22. октября с. г. N-о 2032, въ которомъ Всеп. Дирекція вслѣд-
ствие рѣшенія Управляющаго Совѣта отъ 14. октября с. г. устраниетъ мене изъ доселѣ

мною занимаемого поста безъ поданія
причины почему и за что! Въ томъ
письмѣ покликующіеся Всеп. Дирекція на свою
допись отъ 31/3.85. N-о 606 замикаетъ мнѣ
мое вознагражденіе титуломъ жалованія уже
съ 31. октября с. г. снова нагло и ненадѣбно,
безъ малѣйшаго, даже у простыхъ, на мѣся-
цы нанимаемыхъ служащихъ, практикуемого
объявленія. — Во виду того безглагольного по-
ступованія принужденъ есмь такъ само якъ
въ письмѣ моемъ отъ 8. апрѣля с. г. на ко-
торое Всеп. Дирекція доселѣ не отвѣтила, су-
противитися тому одностороннему засудови и
требовати:

1) поданія причины, для чего мене такъ
нагло устраниено;
2) отворенія мнѣ на дальше жалованія
пока цѣлая справа не выяснится и къ окон-
чательному результату не доведется, такъ якъ
то въ общѣ по всѣхъ урядахъ судовыхъ, по-
литичныхъ, аутономичныхъ и институціяхъ
приватныхъ, практикуется.

Въ увѣренію що Всеп. Дирекція удовле-
творитъ совсемъ справедливому моему требо-
ванію ожидаю скорого отвѣта и остаю съ
почтеніемъ Загайко с. р.

За одвѣмъ передалъ я и слѣдующее
еще письмо:

Тернополь, 24. октября 1885.

Всепочтенная Дирекціе!

Подаячи до свидѣнія Всеп. Дирекціи,
що 23. с. м. при отнятію мнѣ полномочи-
комъ Общого рольн. кредит. Заведенія г. Ан-
тономъ Щуровскимъ должности чиновника
здѣшной конторы, забрано мнѣ а с и л і е мъ
векселя Ch. Löwensohn а на квоту зр. 2700—
предавни мнѣ нѣмъ 1. сентября с. г. въ за-

ложное граненіе (Derot), заявляю симъ, що
за переходъ тѣхъ то векслѣвъ въ инніе ру-
ки не принимаю на себе ніякой отвѣтально-
сти. — Съ почтеніемъ Загайко с. р.

Вмѣсто удовлетворенія требовавію мое-
му объявленому въ повѣсьномъ первомъ пись-
мѣ, получаю отъ що:

N-о 2070.

Львовъ 26. октября 1885.

Г-ну Савелину Загайко въ Тернополь.

На Вашъ два письма отъ 24 окт. с. г. Дирекція отвѣчаетъ Вамъ слѣдующее: а) По
поводу Вашего увольненія — оно послѣдова-
ло изъ за Вашей неблагонадежности и нане-
сенія Заведенію большихъ убытковъ черезъ
Ваши преднамѣренныя дѣйствія. — Всѣ эти
Ваши дѣйствія уже Вамъ были указаны при
последней ревизии Г-на Щуровского и если
Вы еще осмѣливаете спрашивать: почему и
за что — то такіе вопросы можемъ объяснить
лишь той безцеремонностью съ которою Вы
относились къ Заведенію и своимъ обяза-
ностямъ. Ваше отношеніе къ намъ опредѣля-
ется провизоричнымъ Вашемъ назначеніемъ
отъ 30. марта с. г. за N-о 606 и если Вы се-
бѣ позволили вопреки сему распоряжаться,
то за превышеніе предѣловъ дозволеннаго
отвѣтственность лежитъ на Васъ а не на Ди-
рекцію. Если бы Ваше назначеніе было даже
непровизорично а постоянно, то имѣя доста-
точные факты Вашихъ дѣйствій во вредъ
Заведенія, Дирекція въ правѣ уволить Васъ
немедленно а по сему потрудитесь все то, что
сдѣлане Вами съ нарушеніемъ законныхъ
предѣловъ — немедленно исправить. Такъ
прежде всего Вы не думайте и не воображай-
те, что Дирекція можетъ дѣлать какія либо
снисхожденія и что она остановится изъ-за

Вашихъ неумѣстныхъ предложеній передъ
тѣми мѣрами которыя на те возлагаютъ не-
уклонная обязанность.

б) Что касается векселя Löwensohn а на
сумму 2700— зр. то сей вексель былъ по-
ложенъ у Васъ къ бывшаго представителя За-
веденія, какъ залогъ для исполненія условій
заключенныхъ съ Левензономъ стало бытъ не
у Васъ лично а за нашъ счетъ, а по
сему излишно Ваше заявленіе о томъ, что
Вы по тому поводу не принимаете на себе
ніякой отвѣтственности. Безъ этой отвѣт-
ственности Вашей относительно Левензона дѣ-
ло совершенно обойдется; уже тотъ фактъ,
что вексель принятъ нашимъ довірнымъ
между прочими документами Заведенія до-
статочно доказываетъ компетентность наше-
го довірнанаго принята сей вексель за счетъ
Заведенія, а если Вы по требованію Дирекціи
не выслали оный вексель, то съ одной сторо-
ны Вы нарушили свои обязанности и должни
отвѣчать за возможные убытки, съ другой
же стороны сей фактъ подтверждаетъ на-
глядно, что оставлять дѣло въ Вашихъ ру-
кахъ еще дальше значилобы подвергать За-
веденіе новымъ убыткамъ, митарствамъ и
безконечной путаницы. — Съ почтеніемъ Ю.
Косыѣрскій с. р. Павенцкій с. р.

Письма того рода обиднаго мене без-
винного болотомъ годъ было мнѣ оставити
безъ отвѣта, тому и отвѣтилъ я слѣду-
юще:

(Далѣ буде).

Краєве Товариство кредитове урядників і сьвящеників

ст.в. зар. з обмеж. порукою у Львові.

РАХУНОК ОБОРОВОТОВИЙ ЗА РІК 1911.

Приходи		Розходи	
К 1.484.48	Фонд резервовий	К —	
" 20.439.13	Удѣли членів	" 6.227.97	
" 269.042.04	Вкладки до обороту	" 218.936.47	
" 682.759.95	Кредит банковий	" 676.837.36	
" 168.167.44	Позички на скрипти	" 189.517.84	
" 204.005.96	Позички на векслі	" 233.830.—	
" 54.882.80	Відсотки	" 33.278.70	
" 16.861.42	Кошти адміністрації	" 31.475.17	
" 1.141.41	" спору	" 840.59	
" —	Інвентар	" 1.376.45	
" 167.412.98	Ріжні сторони	" 167.049.01	
" 5.212.50	Дивіденда від удѣлів	" 3.871.50	
" —	Зиск за рік 1910	" 6.347.23	
" 214.837.03	Льокації в институціяхъ фінансовихъ	" 231.793.54	
" 11.20	Резерва страт на курсі ціннихъ паперів	" —	
" 117.—	Резерва страт на позичкахъ	" —	
" —	Недвижимости	" 26.412.57	
" 70.000.—	Позички гіпотечні	" 43.269.15	
К 1.876.375.34	Приходи	К 1.871.063.50	
	Розходи	" 1.876.375.34	
	Приходи	К 3.747.438.89	

Загальний оборотъ касовий в р. 1911

РАХУНОК БІЛАНСУ.

Стан чинний		Стан довжний	
Позички на скрипти	К 375.924.45	Удѣли членів	К 130.396.14
" на векслі	" 305.319.35	Фонд резервовий	" 15.243.58
Льокації	" 41.105.95	Вкладки до обороту	" 415.853.06
Відсотки на 1912 р. запл.	" 4.306.08	Затагнені позички:	" —
Цінні папери фонду рез.	" 5.507.50	а) реесконтъ векслів	" 211.686.72
Інвентар бюровий	" 1.851.10	б) гіпотечні	" 86.145.46
Кошти спору	" 148.17	Відсотки вперед побраві	" 5.274.54
Реальність	" 135.657.12	Дивіденда неспізната	" 5.008.50
Ріжні сторони	" 726.21	Резер. страт на курсі цін. пап.	" 259.—
Готівка в касі	" 10.803.61	Резерва страт на позич.	" 3.717.—
	К 880.849.54	Чистий зиск	" 7.265.54
		К 880.849.54	

Львів, дня 31. грудня 1911.

За раду надзирающую:

Др. Ільницький,
президент.

Осип Кузьмич
секретар.

І. Бачинський

Дирекція:

А. Серошниковский,
Гр. Грозик.

Ко. ісія ревизійна:

Василь Глуховецький, Николай Мельник, Михайло Штайцер.

Першорядна
ШКОЛА
ПИСАННЯ
на
МАШИНІ
Жорберт Єрліх
Львів, площа Смольки 4.
Склад машин до писаня і американських
уладжень бюрових.
(40—50)

ЦЕРКОВНА ТОРГОВЛЯ
„ДОСТАВА“
Львів, ул. Руска 20. — Станіславів, ул. Смольни 1,
Перемішль, Ринок 26.
Удержує найкращий вибір всякихъ церковнихъ
річей. — Злучила найлучшихъ артистівъ для ви-
готовлення іконъ, престолів, кивотів і др.
Приймає у Львові золоченя чаші всякі напрями.
Зеднала досі загальні признаня.
(36/8/100)

Асекуруйте своє майко від огню

В „Дністрі“!

Кожний Русин повинен асекуровати ся
від огню, щоби на случай пожежі не
понести страти, бо достаток одиниці то
добробит цілого народу.

Кожний Русин повинен асекуровати ся тіль-
ки в руськихъ товаристві взаїмнихъ обезпечень
„ДНІСТЕР“

Нема жадного иншого руського товариства
асекураційного, тільки один

„ДНІСТЕР“

„ДНІСТЕР“ рахує найдешевші оплати
заобезпеченія селянськихъ будинків.

„ДНІСТЕР“ звертає кождорічний чи-
стий зиск своїмъ членамъ; на рік 1911 ви-
носитьъ зворотъ 10%.

„ДНІСТЕР“ оцінює та виплачує шко-
ди по огню скоро і ретельно, а до комісії
запрошує все двохъ господарів на оцін-
телів.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руськимъ школамъ і
бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „ДНІСТРІ“ можуть
дістати позичку у всіхъ великихъ банкахъ і в
Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ виносять
з кінцемъ 1911 року 3.353.305 корон.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпеченія на
житє у всіхъ догіднихъ комбінаціяхъ (на
дожитє, посмертні капітали, посаги, рентні).

В „ДНІСТРІ“ можна обезпечити від
крадени з вломомъ движимости всякого
рода, а товариства кредитові готівку,
цінні папери і векслі за дешевою опла-
тою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмнихъ
обезпечень „Дністер“ у Львові, у власнімъ
домі ул. Руска ч. 20.

З губличної ліцитації, походячі нові меблі
продають ся по слѣдуючихъ цінахъ: Сецесійний
креденс К 45, отомана К 26, шафи К 30, спаль-
ня К 190 ідальня К 140, столи К 9, уладже-
ня кавалерської кімнати К 120, плюшеві сальо-
ни К 90, магонізовані сальони К 180. Крім
сего чимало образів, крісел, столів, шаф, кре-
десів, канап, столиків, занавіс і фіранок. —
„ДОРОВЕЖИ“ ул. Ліндога ч. 7 (бічна Коперника).
Порозів за провінцієко листовне.

УВАГА! Наше підприємство купує і по-
середничать в продажі меблів з приватнихъ
домів, а конкурснихъ і спадковихъ мас — при-
ймає усяко обставову до перехованя. (18—30)
Перша найбільша 25 покоївъ багато заосмотрена

„Дороговказ“

для переселенців!

Хто їде в чужину, потребує конечно про-
відника, бо буде блукати і визискають его вся-
кого рода ошусті-агенти.

Такий провідникъ для нашихъ переселенцівъ
видало Товариство опіки надъ нашими емігран-
тами:

Руске Товариство св. Рафаїла

у Львові, ул. Коперника ч. 36.

Ціна того правдивого „Дороговказа“ 40 с.
Хто замовляє 5 „Дороговказів“ наразъ платить
1 К. Гроші на поодинокі Дороговкази найліпше
слати з замовленемъ марками в листі.

Руске Товариство св. Рафаїла у Львові
опікує ся нашими переселенцями вже від 1907
року, уділює безплатно всякихъ інформацій і
опіки і роздає кождому безплатно

Карті поручаючі

з адресами мужів довіря по цілімъ свѣті, у ко-
трихъ можуть наші люди жадати опіки. ТОВА-
РИСТВО стоїть в звязи з Товариствами св. Ра-
фаїла: австрійскимъ, німецькимъ, американськимъ
і т. д. Може отже всюди обставати за наши-
ми людьми.

Товариство св. Рафаїла у Львові видає
вже другий рік свою часопись для переселенців:

Емігрант,

що коштує 1 К на рік, а членамъ Товариства
розсилає ся дарм.

Церковна Штука Торговля дієцезальна в Станіславові

має на складі церковне і столове сьвітло, бого-
служебне гварантоване вино, знамениті вина
угорські і австрійські, такъ столові як і витравні;
добірні фелони, хоругви, плащаниці, чаші мон-
странції, ліхтари, павуки, хрести, свангелія, всі-
лякі книги і всі знаряди та прибори церковні.

У своїхъ власнихъ робітняхъ

виробляє і направляє церковні і металеві рі-
чї. Приймає ся до огневого позолоченя ча-
ші, монстранції і т. и.

Ціни умірковані.

Чистий зискъ призначений на „Дім си-
ріт“ і на удержанє українськихъ шкіл: школи
народної і виділової ім. М. Шашкевича, семі-
нарії учительської і гімназії.

Для уникненя навалу передъ надходящими
Сьвятами просить ся о вчасні замовленя.

Звертаємо особливу увагу на наше най-
ліпше сьвітло і вино, на його гуртовну і де-
тайлічну продажу.

З друкарні В. А. Шийковського у Львові

Видає і відповідає за редакцію Семен Горук.